

כא ע"א "אמר רב יהודה" – כא ע"ב "דקביעי ניהו". ניסים שנעשו במקדש

משנתנו מזכירה שבשלושת הרגלים העבודה הראשונה שנעשית בכל יום במקדש, תרומת המזבח (הרמת אפר מן האיברים שנעכלו על המזבח ושימתו בצד המזבח) הייתה נעשית באשמורה הראשונה של הלילה, עקב מספר הקורבנות המרובה שהביאו עם ישראל. מוסיפה המשנה, שכבר בקריאת הגבר הייתה העזרה מלאה מעם ישראל שבאו להקריב את קורבנותיהם, מיד לאחר הקרבת קורבן התמיד.

רב יהודה בשם רב מזכיר שאחד מהניסים שהיו במקדש ברגל, שאע"פ שהיו כל כך הרבה אנשים עד שנדחקו מאחורי בית הכפורת, בשעה שהיו משתחוים (ומעשה ההשתחויה תופס יותר מקום מהעמידה) היו האנשים מרווחים. המשנה במסכת אבות (פ"ה מ"ה) מונה עשרה ניסים שהיו במקדש, והגמרא דנה מהם אותם עשרה ניסים.

מדוע לא נמנו בספירה?	הנס	א	ב	ג
	לא הפילה אישה עוברה מריח הבשר, אע"פ שריח הבשר מעורר תאוה	1	1	1
	לא הסריח בשר הקודש, אע"פ שייטכן שאיברי הקורבנות ימתינו זמן מרובה עד לשריפתם	2	2	2
	לא נראה זבוב בבית המטבחיים. בעזרה היו שולחנות (ליד טבעות השחיטה) שעליהם הדיחו במים את האימורים לפני הקרבתם למזבח	3	3	3
	לא אירע קרי לכוהן הגדול ביום הכיפורים	4	4	4
הניסים הללו עניינם אחד, שנמנעה טומאה מן קורבנות הלחם. נס לחם הפנים היה גלוי לעיני כל, שהיו מראים לעולי הרגלים את הלחם חם ללמד את חיבתו של המקום אליהם.	לא נמצא פסול בעומר שמוקרב להתיר את השעורים בט"ו ניסן (שאם היה נפסל לא היו קוצרים תבואה חדשה כדי להכין לחמים אחרים, כי קוצרים בדיוק כפי הנצרך: תבואה שלאחר 13 ניפויים נקבל עשרון).	5	5	5
	לא נמצא פסול בשתי הלחם שמוקרבים בחג שבועות כדי להתיר את החיטים (אם לאחר כניסת החג אירע פסול בשתי הלחם, לא אופים לחם חדש בחג, שאפיתם לא דוחה שבת או יום טוב).	5	5	6
	לא נמצא פסול בלחם הפנים (אם לאחר כניסת שבת אירע פסול בלחם הפנים, לא אופים לחם חדש בשבת, והשולחן עומד שמם עד השבת הבאה).	5	5	7
	עומדים צפופים במקדש, ומשתחוים רווחים	6	6	8
אינו בכלל ניסים שנעשו במקדש	לא הזיק נחש ועקרב בירושלים			
אינו בכלל ניסים שנעשו במקדש	לא אמר אדם לחבירו "צר לי המקום שאלין בירושלים" (מפני שדירתו או מזונותיו דחוקים)			
	לא כיבו גשמים את אש המערכה	7	7	9
	עשן המערכה מיתמר כלפי מעלה, ורוחות העולם אינו מזיזות אותו ממקומו.	8	8	10
הניסים הללו עניינם אחד, בליעת רצפת העזרה את יותרת הקדשים	רבי שמעיה בקלנבו: כלי חרס שבישלו בהם בשר קורבנות קודש, וכיוון שנבלע בדפנות הכלי קודש נאסרים לצאת ממקומם בעזרה, ודינם לשבירה (ויקלי חרש אָשֵׁר תְּבַשֵּׁל בוּ יִשְׁבֵּר) (ויקרא ו, כא). כמוכח בזבחים (צג ע"ב) ונעשה נס ונבלעו שבירי הכלי חרס במקומם (שאם לא היו נבלעים היה ערימות של שבירי חרס בעזרה).	9	9	
	אבוי: הזפק והנוצות של קורבן עוף העולה, והאפר שעל מזבח הפנימי, והנותר מדישון המנורה היו נבלעים במקומם.	9	10	
	רבי יהושע בן לוי: כשמסלקים את לחמי הפנים מן השולחן הם חמים כפי שהניחו אותם, ככתוב "לֶחֶם חֵם בַּיּוֹם הַלֵּקְחוּ" (ש"א כז, א).	10		
לא נמנו בעשרת הניסים, מפני: א. שהינם ניסים שלא נראו כי היו בתוך קודש הקודשים, לעומת הניסים שבעזרה שהיו מפורסמים לעיני כל. ב. שהיו נס קבוע במקדש.	רבי לוי: מסורת מאבותינו שמקום הארון אינו מן המידה (רוחבו ואורכו של קודש הקודשים היו עשרים אמה "וּלְפָנַי הַדָּבִיר עֲשָׂרִים אַמָּה אַרְבֵּי עֲשָׂרִים אַמָּה רַחֵב" (מ"א ו, כ), ומכל צדדיו של הארון היה עשר אמות מהארון עד קיר הקודש (ב"ב צט ע"א), נמצא שהארון אינו תופס מקום). רבנאי בשם שמואל: גוף הכרובים, כרובי שלמה (העשויים מעץ הזית, ועמדו על הרצפה) וכרובי משה (העשויים מזהב, ועמדו על ארון הכפורת) אינם מן המידה (רוחב סך הכנפיים הינו עשר אמות "וְחֶמֶשׁ אַמּוֹת כָּנָף הַקְּרוֹב הָאֶחָד וְחֶמֶשׁ אַמּוֹת כָּנָף הַקְּרוֹב הַשֵּׁנִית, עֲשָׂר אַמּוֹת מְקֻצּוֹת כָּנָפוֹ וְעַד קְצוֹת כָּנָפוֹ" (מ"א ו, כד), ומכיוון שהיה שני כרובים ברוחב, הן של שלמה והן של משה, משמע שכנפיהם כיסו את כל הרוחב, וגופם של הכרובים איננו תופס מקום).			
לא נמנה בעשרת הניסים, מפני שהיה נס קבוע במקדש.	רב אושעיא: שלמה המלך בבניית בית המקדש נטע בו עצי פרי שהיו עושים דרך נס פירות מזהב, שהיו נותנים פירות בזמן שאר הפירות, וכשהייתה רוח נושבת היו מקישים הפירות זה בזה. ככתוב "וַיִּרְעַשׂ כָּלִבְנוֹן פְּרִי" (תהילים עב, טז) (הפירות ב"לבנון", המקדש, עשו רעש מחמת הרוח הנושבת). וכשנכנסו נוכרים להיכל יבשו, ככתוב "וַיִּפְרַח לְבָנוֹן אֲמָלָל" (נחום א, ד), ועתיד הקב"ה להחזירם "פֶּרֶחַ תִּפְרַח וְתִגַּל אֶף גִּילַת וְרִגַן כְּבוֹד הַלְּבָנוֹן יִתֵּן לָהּ" (ישעיהו לה, ב).			